
Hallitus**AIKA** Tiistai 07.05.2026 klo 12:35 - 13:30**PAIKKA** Crowne Plaza Helsinki – Hesperia**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 49	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 50	Yhteistoimintaneuvotteluiden loppukatsaus	5
§ 51	Toimintaorganisaation rakenne 1.6.2026 alkaen	7
§ 52	Operatiivinen-tulosalueen johtajan viran perustaminen	10
§ 53	Muut yhteistoimintamenettelyn toimeenpanopäätökset	12
§ 54	Osavuosikatsaus 1/2026	13
§ 55	Lausunto Uudenmaan VISIO-kaavan luonnoksesta	15
§ 56	Kansalaispaneelin julkilausuma ja hallituksen vastine	17
§ 57	Oikaisuvaatimus hallinto-tulosalueen johtajan päätöksestä 15.04.2026 § 2 (auto huoltoleasing-sopimuksella), kuntalainen 1	20
§ 58	Oikaisuvaatimus hallinto-tulosalueen johtajan päätöksestä 15.04.2026 § 2 (auto huoltoleasing-sopimuksella), kuntalainen 2	23
§ 59	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	26
§ 60	Tiedoksi merkittävät asiat	27
§ 61	Seuraava kokous	28

Päätöksentekijät	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Saxberg Mirita	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Ahsanullah Tarik	Jäsen, Helsinki	
	Alvesalo Amanda	Jäsen, Helsinki	
	Aura Anssi	Jäsen, Vantaa	
	Helin Sari	Jäsen, Helsinki	
	Immonen Jari	Jäsen, Tuusula	
	Koljonen Olli- Pekka	Jäsen, Helsinki	
	Laiho Mia	Jäsen, Espoo	
	Månsson Björn	Jäsen, Helsinki	
	Rajala Maria	Jäsen, Espoo	
	Seppälä Peppi	Jäsen, Espoo	
	Suihkonen Tuomas	Jäsen, Vantaa	
	Tamminen Ida	Jäsen, Vantaa	
	Vuorinen Pinja	Jäsen, Helsinki	
Muut osallistujat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Aallonharja Piia	Varajäsen, Kirkkonummi	
	Vasama Janne Grannas Mikael	Varajäsen, Kerava Asiantuntija, Sipoo	Saapui klo 12:44 §:n 50 käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Sailas Virpi	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Vähätörmä Erkki Silfver Vesa	Asiantuntija, Kerava Vs. toimitusjohtaja, esittelijä	
	Alakuijala Päivi	Tulosalueen johtaja	Poistui klo 12:45- 12:58 §:n 51 ja 52 käsittelyn ajaksi
	Flink Mari Saarinen Jussi M	Tulosalueen johtaja Tulosalueen johtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Savikangas Tuomas	Tulosalueen johtaja	
	Taiha Reija Wallin Johanna Lehtinen Anni	Tulosalueen johtaja Tulosalueen johtaja Hallintopäällikkö	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Mirita Saxberg
puheenjohtaja

Jussi M. Saarinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

8.5.2026

Tarik Ahsanullah
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 11.5.2026.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 07.05.2026 § 49

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Ehdotus

Hallitus päättää a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Tarik Ahsanullahin (varalla Amanda Alvesalo).

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Yhteistoimintaneuvotteluiden loppukatsaus

70/00.04.02/2026 Yhteistoimintamenettely

Hallitus 07.05.2026 § 50

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Asian tausta

Hallitus päätti 9.3.2026 § 18 käynnistää työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (kunnan yt-laki) 5 §:n mukaiset yhteistoimintaneuvottelut. Päätöksessä todettiin, että HSL arvioi taloudellisten ja tuotannollisten sekä toiminnan uudelleenjärjestelyyn liittyvien syiden voivan alustavan arvion mukaan johtaa enintään 48 työntekijän tai viranhaltijan työ- tai virkasuhteen irtisanomiseen ja 99 työntekijän tai viranhaltijan työsopimuksen tai tehtävän irtisanomisperusteiseen muutokseen.

Neuvottelut kohdistuivat koko HSL:n organisaatioon (433 henkilöä) uudelleenorganisoinnin ja vähäisten direktio-oikeuden piiriin kuuluvien tehtävämuutosten osalta. Organisaation osat, jotka rajautuivat neuvottelujen ulkopuolelle tehtävien olennaisen ja pysyvän vähenemisen tai olennaisen muuttumisen osalta olivat Liikenne-tulosalueen hankinta-, junaliikenne-, liikenneympäristö- ja suunnittelu-yksiköt; Hallinto-tulosalueen talous ja hankinta sekä laki ja hallinto -yksiköt sekä Ihmiset ja kulttuuri -tulosalue.

Neuvotteluiden kulku

Kunnan yt-lain 13.4 §:n mukaan mahdollisen irtisanomisen kohdistuessa vähintään kymmeneen työntekijään, katsotaan työnantajan täyttäneen neuvotteluelvoitteensa, kun neuvotteluja on käyty vähintään kuuden viikon ajanjaksona niiden alkamisesta lukien. Saman lain 7 §:n mukaan, jos työnantaja harkitsee 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä, työnantajan on annettava kirjallinen neuvotteluesitys yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi viimeistään viisi päivää ennen neuvottelujen aloittamista.

Työnantaja antoi kirjallisen neuvottelukutsun ja -esityksen 9.3.2026. Neuvottelut aloitettiin 16.3.2026, mistä päivästä alkoi myös lain tarkoittama määräaika kulua. Määräajan viimeinen päivä oli 27.4.2026, jolloin neuvottelut päättyivät. Neuvotteluissa työnantajaa ovat edustaneet vs. toimitusjohtaja, Ihmiset ja kulttuuri -tulosalueen johtaja sekä Hallinto-tulosalueen johtaja.

Neuvotteluaikana osapuolet kokoontuivat neuvottelemaan viikoittain. Neuvotteluissa käsiteltiin laajasti työnantajan suunnitelmia vaihtoehtoineen sekä niiden henkilöstövaikutuksia. Luottamusedustajat eivät tuoneet esiin omia ehdotuksia neuvotteluiden kuluessa. Neuvotteluiden aikana työnantaja on pystynyt löytämään vaihtoehtoja, jotka ovat henkilöstövaikutuksiltaan pienempiä kuin neuvotteluiden käynnistyessä. Neuvotteluiden päättymisen jälkeen neuvottelutulos on siirtynyt työnantajan harkintaan.

Neuvotteluiden tuloksena syntyvät päätökset toimeenpannaan hallintosäännön mukaisten toimivaltuuksien mukaisesti. Neuvottelutulos ei sellaisenaan toteuta

henkilöstövaikutuksia, vaan ne toteutuvat neuvottelutulokseen perustuvien toimeenpanopäätösten kautta.

Esittelijä on tuonut tähän kokoukseen omina asiakohdinaan päätösesitykset koskien neuvottelutuloksen toimeenpanoa siltä osin, kuin ne kuuluvat hallituksen toimivaltaan.

Käsittely Sipoon kunnan asiantuntijaedustaja Mikael Grannas saapui kokoukseen klo 12:44 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Ehdotus Hallitus päättää merkitä saadun selvityksen tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Toimintaorganisaation rakenne 1.6.2026 alkaen

70/00.04.02/2026 Yhteistoimintamenettely

Hallitus 07.05.2026 § 51

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Uuden toimintaorganisaation järjestämisen periaatteet

Toimintaympäristö, asiakkaiden odotukset ja strategiset tavoitteet ovat muuttuneet. HSL:n strategia korostaa entistä asiakaslähtoisempää, vaikuttavampaa ja ketterämpää toimintaa, samalla kun omistajat edellyttävät kykyä uudistua ja tuottavuuden paranemista. Nykyinen organisaatorakenne ei kaikilta osin tue näitä tavoitteita parhaalla mahdollisella tavalla.

Suunnitellulla organisaatiomuutoksella pyritään:

- selkeyttämään johtamista ja vastuita
- vähentämään päällekkäisyyksiä ja luomaan suoraviivaisempaa yhteistyötä samojen teemojen parissa työskenteleville tahoille
- vahvistamaan strategisten painopisteiden näkyvyyttä arjen työssä
- parantamaan kykyä toimia häiriö- ja poikkeustilanteissa.

Suunnitellussa organisaatorakenteessa kuntayhtymän operatiivinen toiminta järjestetään nykytilaa vastaavasti tulosalueilla. Kutakin tulosaluetta johtaa hallituksen valitsema viranhaltija. Tulosalueet jakautuvat edelleen yksiköiksi, joita johtavat yksikön päälliköt. Talousarvion mukaiset kustannukset jaetaan tulosalueille ja yksiköille. Henkilöstö sijoittuu hallinnollisesti yksiköihin tai niiden alla oleviin ryhmiin. Yksikön päällikkö on alaisensa henkilöstön hallinnollinen esihenkilö. Yksikön päälliköt valitsee toimitusjohtaja.

Lisäksi perustetaan Uudistumistoimisto, joka koordinoi strategisesti merkittäviä kokonaisuuksia: kehittämistä, strategian toteutusta, vastuullisuutta ja muutosjohtamista. Uudistumistoimiston johtajaksi tulee työsuhteinen johtaja, jonka ottaa työsuhteeseen toimitusjohtaja. Johtaja työskentelee toimitusjohtajan suorassa alaisuudessa.

Toimintaorganisaation jakautuminen tulosalueisiin

Tulosalueiden keskeisimmät tehtävät on kuvattu alla, ja ne täsmentyvät osana yksiköiden vahvistamista.

Markkinat-tulosalueen nimi muutetaan Asiakkaat-tulosalueeksi. Tulosalue vastaa HSL:n kuluttaja- ja yritysmarkkinoiden liiketoiminnasta sekä palveluiden toimivuudesta ja houkuttelevuudesta. Kuluttajat ja yritykset kootaan aiempaa selkeämmin johdettavaksi kokonaisuudeksi, jotta asiakaskokemusta ja kasvua voidaan kehittää systemaattisemmin.

Asiakaspalvelu, viestintä ja vastuullisuus -tulosalue lakkautetaan ja tilalle perustetaan Operatiivinen-tulosalue, joka vastaa asiakaspalvelusta, matkatiedosta ja viestinnästä, liikenteen operatiivisesta toiminnasta sekä kokonaisturvallisuudesta. Tulosalueen tehtävänä on varmistaa asiakkaan arjen sujuvuus, liikenteen turvallisuus ja jatkuvuus,

varautua ja reagoida häiriö- ja poikkeustilanteisiin tehokkaasti sekä huolehtia asiakkaille suunnatusta asiakkaiden arkea tukevasta viestinnästä ja laajemmasta sidosryhmille suunnatusta strategisesta viestinnästä.

Liikenne-tulosalue vastaa HSL:n toimialueen joukkoliikenteen palvelun suunnittelusta ja hankinnasta sekä liikenneympäristön kehitystoimenpiteistä kaupunkien johdolla. Tulosalue vastaa myös Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelusta kaikkien liikennemuotojen osalta. Tulosalueella vahvistetaan strategista kyvykkyyttä, esimerkiksi keskittämällä raideliikenteen hankintaosaamista.

Teknologia-tulosalue vastaa kuntayhtymän tietojärjestelmistä ja niiden kehittämisestä sekä strategisista digitaalisista kyvykkyyksistä. Tulosalueen roolia selkeytetään: teknologia tukee jatkossa aiempaa vahvemmin ydintoimintaa ja strategisia tavoitteita, ja vastuita ja työnjakoa täsmennetään liiketoiminnan kanssa. Teknologia on jatkossa vahvemmin tukitoiminto organisaatiota läpileikkaavasti.

Hallinto-tulosalue vastaa kuntayhtymän yleishallinnosta, lakipalveluista, tukipalveluhankinnasta, toiminnan ja talouden suunnittelusta sekä assistenttipalveluista. Lisäksi tulosalue vastaa matkalippujen tarkastustoiminnan järjestämisestä. Hallinnon rakenteita kevennetään ja ohjausta selkeytetään tuottavuuden ja hyvän hallinnon vahvistamiseksi.

Ihmiset- ja kulttuuri -tulosalue vastaa henkilöstöhallinnosta sekä henkilöstön, johtamisen ja organisaatiokulttuurin kehittämisestä. Tulosalueeseen ei kohdistu muutoksia.

Uudistumistoimisto on uusi toiminto, joka koordinoi organisaatiossa läpivietäviä kokonaisuuksia: kehittämistä, strategian toteutusta, vastuullisuutta, muutosjohtamista sekä tekoälykehitystä.

Hallintosäännön 11 §:n mukaan hallitus päättää toimintaorganisaation järjestämisen periaatteista ja jakaantumisesta toiminnallisiin kokonaisuuksiin. Toimintaorganisaation tarkemmasta rakenteesta ja toiminnasta päättää toimitusjohtaja.

Ehdotus

Hallitus päättää

- a) lakkauttaa Asiakaspalvelu, viestintä ja vastuullisuus -tulosalueen ja perustaa Operatiivinen-tulosalueen sekä Uudistumistoimiston;
- b) todeta, että HSL:n tulosalueet ovat 1.6.2026 alkaen Asiakkaat, Liikenne, Operatiivinen, Teknologia, Hallinto sekä Ihmiset ja kulttuuri. Lisäksi suoraan toimitusjohtajan alaisuudessa toimii Uudistumistoimisto;
- c) että toimitusjohtajan sijaisena toimivat 1.6.2026 alkaen järjestyksessä:
 1. Hallinto-tulosalueen johtaja
 2. Asiakkaat-tulosalueen johtaja
 3. Teknologia-tulosalueen johtaja
 4. Liikenne-tulosalueen johtaja
 5. Ihmiset ja kulttuuri -tulosalueen johtaja
 6. Operatiivinen-tulosalueen johtaja

Käsittely

Johtaja Päivi Alakujala poistui kokouksesta klo 12:45 asian käsittelyn ajaksi, koska oli esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn hallintolain 28.1 §:n kohdan 3 nojalla

(nk. intressijäävi; Alakuijalan johtamaa tulosaluetta esitettiin lakkautettavaksi, millä on suora vaikutus hänen virkansa jatkuvuuteen).

Hallituksen jäsen Tuomas Suihkonen teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen: "Esitän, että uusi toimintaorganisaatio järjestetään siten, ettei irtisanomisista toteuteta eikä työtehtävien olennaisista muutoksista aiheudu palkkatason leikkauksia. HSL:n taloutta ei voida kestävästi tasapainottaa irtisanomisilla tai palkkatason leikkauksia aiheuttavilla työtehtävien olennaisilla muutoksilla tilanteessa, jossa HSL:n keskeinen rakenteellinen ongelma eli infrakorvausmalli on edelleen korjaamatta. HSL:n tuottavuutta tulee kasvattaa työn organisointia kehittämällä, osaamista vahvistamalla sekä nykyisen henkilöstön osaamista tehokkaammin hyödyntämällä. Lisäksi päätöksenteon tueksi ei ole toimitettu riittäviä tietoja riittävän ajoissa." Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

Tuomas Suihkonen jätti eriävän mielipiteen: "Katson, ettei päätöksenteon tueksi ole toimitettu riittäviä tietoja riittävän ajoissa.

En pidä kestäväenä ratkaisuna sitä, että HSL:n taloutta tasapainotetaan irtisanomisilla tai palkkatason leikkauksia aiheuttavilla työtehtävien olennaisilla muutoksilla tilanteessa, jossa HSL:n keskeinen rakenteellinen ongelma eli infrakorvausmalli on edelleen korjaamatta.

Katson, että HSL:n tuottavuutta tulee kasvattaa työn organisointia kehittämällä, osaamista vahvistamalla sekä nykyisen henkilöstön osaamista tehokkaammin hyödyntämällä irtisanomisten sijaan."

Liitteet

Toimintaorganisaation rakenne 1.6.2026 alkaen

Operatiivinen-tulosalueen johtajan viran perustaminen

70/00.04.02/2026 Yhteistoimintamenettely

Hallitus 07.05.2026 § 52

Esittelijä
Valmistelija

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Johtajan viran perustaminen

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaista tehtävää varten, jossa käytetään julkista valtaa. Edellisessä asiakohdassa on perustettu uusi Operatiivinen-tulosalue, jonka johtajan tehtävää varten perustetaan uusi johtajan virka. Asiakaspalvelu, viestintä ja vastuullisuus -tulosalue poistuu uudessa organisaatorakenteessa ja vastaavasti sen johtajan virka lakkautetaan.

Operatiivinen-tulosalueen johtajan viran täyttäminen

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (jäljempänä viranhaltijalaki) 4 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottaminen edellyttää pääsääntöisesti julkista hakumenettelyä.

Lakkautettavan Asiakaspalvelu, viestintä ja vastuullisuus -tulosalueen johtajalle Päivi Alakuijalalle on irtisanomisen välttämiseksi tarjottu Operatiivinen-tulosalueen johtajan virkaa, joka työnantajan arvion mukaan vastaa Alakuijalan koulutusta, ammattitaitoa ja kokemusta. Alakuijalaa on kuultu häntä koskevassa asiassa 27.4.2026 ennen virkasuhdetta koskevan päätöksen tekemistä. Alakuijala on esittänyt, että ei koe virkaa itselleen sopivaksi ja ilmoittanut ettei ota tarjottua virkaa vastaan. Alakuijalan virkasuhde päättyy 15.7.2026 lukien.

Johtajan virka julistetaan avoimeen hakuun. Viran kelpoisuusvaatimuksena on virkaan soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja riittävä johtamiskokemus sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Kelpoisuusvaatimukset ovat yhtenevät muiden johtavien viranhaltijoiden kanssa. Muut mahdolliset kelpoisuusvaatimukset täsmennetään hakuprofiilissa.

Viran täytössä noudatetaan kuuden kuukauden koeaikaa. Lisäksi valittavalta henkilöltä edellytetään hyväksyttävän terveydentilaa koskevan selvityksen esittämistä ennen viran vastaanottamista.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 16 mukaan hallitus päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 4 mukaan hallituksen tehtävänä on ottaa johtavat viranhaltijat vakituiseen tai yli vuoden kestävään määräaikaiseen virkasuhteeseen sekä erottaa johtavat viranhaltijat.

Hallintosäännön 53 §:n mukaan viran julistaa haettavaksi se viranomainen, joka ottaa viranhaltijan avoimena olevaan virkaan.

Hallintosäännön 56 §:n mukaan avoimen viran määräaikaisen hoitajan ja hänen palkkauksensa määrää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Ehdotus

Hallitus päättää

- a) että johtaja Päivi Alakuijalan virkasuhde päättyy 15.7.2026;
- b) lakkauttaa Asiakaspalvelu, viestintä ja vastuullisuus -tulosalueen johtajan viran;
- c) perustaa Operatiivinen-tulosalueen johtajan viran 1.6.2026 lukien ja julistaa sen avoimeen hakuun;
- d) valtuuttaa Ihmiset ja kulttuuri -tulosalueen johtajan huolehtimaan viran täytön valmistelusta (ml. osaamisprofiilin ja valintakriteerien täsmentäminen sekä hakuilmoituksen hyväksyminen) ja siihen liittyvistä käytännön toimenpiteistä; sekä
- e) valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään avoimen viran hoitamisesta hakuaikana.

Käsittely

Johtaja Päivi Alakuijala oli poistuneena kokouksesta asian käsittelyn ajan, koska oli esteellinen hallintolain 28.1 §:n kohdan 1 nojalla (asianosaisjävi; Alakuijalan virkasuhde irtisanottiin ja virka lakkautettiin).

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muut yhteistoimintamenettelyn toimeenpanopäätökset

70/00.04.02/2026 Yhteistoimintamenettely

Hallitus 07.05.2026 § 53

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Matkalippujen tarkastus -yksikössä työskentelee tällä hetkellä virkasuhteisena 88 matkalippujen tarkastajaa, kahdeksan ryhmäesihenkilöä, tarkastuspäällikkö ja yksikön päällikkö. Tarkastajat työskentelevät kahdeksassa ryhmässä.

Alkaen 1.6.2026 ryhmien koko vähennetään neljään. Isompi ryhmä koko helpottaa operatiivisen työn suunnittelua ja muutostilanteiden hallintaa sekä lisää yhteistyötä. Jokaisen ryhmän esihenkilöksi valitaan ryhmäpäällikkö, joka toimii oman ryhmänsä työntekijöiden lähiesihenkilönä. Muuten tarkastajien määrään ei tule muutoksia.

Kuntalain 44 §:n mukaan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Tarkastusmaksun periminen ilman asianmukaista matkalippua matkustavalta perustuu joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annettuun lakiin (tarkastusmaksulaki). Tarkastusmaksulain 6 §:n mukaan matkalippujen tarkastajan on oltava virkasuhteessa.

Tarkastustoiminnan työnjohdon ja yksikön tukipalvelujen suorittaminen edellyttävät tarkastajien toimintaan liittyvää ohjeistamista ja osallistumista käytännön tehtävien hoitamiseen. Tehtävien hoito edellyttää virassa toimimista.

Ryhmäpäällikön viran kelpoisuusvaatimuksena on riittävä käytännön kokemus tarkastustoiminnasta tai tarkastustoimintaan liittyvistä hallinto- talous- ja tukitehtävistä. Virat täyttää ja niiden palkkauksesta päättää toimitusjohtaja.

Matkalippujen tarkastuksen virkojen kokonaismäärä on jatkossa seuraava:

<u>Virkanimike</u>	<u>Virkojen lukumäärä</u>
Yksikön päällikkö	1
Tarkastuspäällikkö	1
Ryhmäpäällikkö	4
Matkalippujen tarkastaja	116

Ehdotus

Hallitus päättää lakkauttaa tarkastusesihenkilövirat ja perustaa 4 ryhmäpäällikön virkaa 1.6.2026 lukien ja todeta, että virkojen kokonaismäärä on selostusosassa esitetyn mukainen.

Käsittely

Johtaja Päivi Alakuijala palasi kokoukseen klo 12:59 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Osavuositarkastus 1/2026

153/02.02.00.00/2025 Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028

Hallitus 07.05.2026 § 54

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Vuoden 2026 ensimmäinen osavuositarkastus perustuu talouslukujen osalta pääosin kolmen kuukauden toteutumatietoihin. Osavuositarkastus sisältää vuositasen ennusteen talouden toteutumisesta.

HSL:n alkuvuosi 2026 on toteutunut pääosin talousarvion mukaisesti, ja toiminnan keskeiset tunnusluvut ovat kehittyneet myönteisesti. Joukkoliikenteen kysyntä on kasvanut odotettua hieman nopeammin, ja matkustajamäärien ennustetaan kasvavan 399 miljoonaan nousuun, mikä ylittää talousarvion (391 milj. nousua) tason ja on jo yli vuoden 2019 tason (edellinen korkein taso). Lipputulot ovat kehittyneet suotuisasti ja niiden arvioidaan kasvavan edellisvuodesta 5,4 prosenttia sekä ylittävän talousarvio noin 3,4 miljoonalla eurolla.

Osavuositarkastusennusteen mukaan **toimintatuotot** ovat vuositasolla yhteensä 993,2 milj. euroa, mikä on 3,2 milj. euroa (0,3 %) enemmän kuin talousarviossa arvioitu. Vuoden 2026 talousarviossa lipputulotavoitteeksi asetettiin 407,6 milj. euroa. Ennusteen mukaan lipputulot toteutuvat 411,0 milj. euron suuruisina. Vuoden 2026 hinnoittelussa toteutettiin 3,1 prosentin tasokorotus. Muiden toimintatuottojen arvioidaan kertyvän pääosin talousarvion mukaisesti; ennuste on tässä vaiheessa 0,2 milj. euroa talousarviota pienempi.

Toimintakulujen arvioidaan olevan 992,4 milj. euroa, mikä ylittää talousarvion 2,5 milj. eurolla (0,3 %). Joukkoliikenteen operointikustannusten ennustetaan kustannustason nousun seurauksena ylittävän talousarviossa varatun määrärahan. Muiden toimintakulujen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Mikäli kulujen kehitys jatkuu ensimmäisen osavuositarkastusennusteen mukaisena ja ylittää yhtymäkokouksen hyväksymän sitovan kuluarvion, valmistellaan ylityksestä talousarvion muutosesitys syksyllä 2026.

Investointimenojen arvioidaan toteutuvan 22,0 milj. euron suuruisena ja jäävän -3,4 milj. euroa alle talousarvion (-13,4 %). Investointitaso jää ennusteen mukaan talousarviota alemmaksi, mikä johtuu erityisesti liikennedatan uudistamishankkeen osittaisesta siirtymisestä myöhemmälle ajankohdalle. Kehittämisen uusi hallintomalli myös ajoittaa ja mitoittaa investoinnit entistä paremmin strategiaan ja budjetointiin sopiviksi. Investointien poistojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Edellä mainituista syistä johtuen **tilikauden tuloksen** arvioidaan olevan 14,0 milj. euroa alijäämäinen, kun talousarvio oli laadittu 14,6 milj. euron alijäämäiseksi. Tuloksen ennustetaan olevan tässä vaiheessa hieman talousarviota parempi johtuen suotuisesta tulokehityksestä.

Vastuullisuustyö etenee suunnitellusti. HSL on edistänyt esteettömyyttä, kehittänyt päästölaskentaa ja käynnistänyt selvityksen siirtymisestä nettonollatavoitteen.

Alustavien tietojen mukaan kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet 25 prosenttia vuodesta 2024 (tavoite: -24 %).

Toimintaympäristöön liittyy kuitenkin **epävarmuustekijöitä ja riskejä**. Laajat joukkoliikenteen sujuvuuteen vaikuttavat työmaat heijastuvat edelleen matkustajamääriin ja lipputuloihin. Merkittävimmät häiriöt kohdistuvat junaliikenteeseen, jossa Pohjois-Haagan, Kannelmäen ja Malminkartanon asemaremontit sekä rantaradan työt heikentävät palveluiden toimivuutta. Samanaikaisesti kustannustehokkuustavoitteita rasittavat energian hinnan nousu ja geopoliittinen epävarmuus kuten Hormuzinsalmen tilanteeseen liittyvät riskit sekä Ukrainan sota, jotka heijastuvat energiamarkkinoiden hintavaihteluihin.

Kokonaisuutena osavuosikatsaus osoittaa, että HSL:n toiminta on alkuvuonna vakaalla pohjalla, mutta toimintaympäristön epävarmuustekijät sekä kustannuspaineet edellyttävät tarkkaa seurantaa ja sopeutumiskykyä. Osavuosikatsauksia laaditaan kvartaaleittain. Seuraava osavuosikatsaus laaditaan kesäkuun jälkeen ja julkaistaan elokuussa.

Ehdotus

Hallitus päättää merkitä tiedoksi osavuosikatsauksen 1/2026.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Osavuosikatsaus 1/2026

Lausunto Uudenmaan VISIO-kaavan luonnoksesta

68/10.02.02/2025 Visio-kaava, Innovatiivinen vihreä siirtymä, Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava.

Hallitus 07.05.2026 § 55

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Uudenmaan liitto valmistelee uutta vaihemaakuntakaavaa ja kaava on nyt luonnosvaiheessa. Kaavan nimi on VISIO – Innovatiivinen vihreä siirtymä, Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava ja se laaditaan koko Uudenmaan alueelle. VISIO-kaava täydentää ja päivittää voimassa olevaa kaavakokonaisuutta vihreän ja puhtaan siirtymän teemojen sekä maanpuolustuksen osalta.

VISIO-kaava sisältää kuusi teemaa:

- Energia
- Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto
- Luonto ja hiilensidonta
- Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne
- Vesihuolto ja vesivarat
- Maanpuolustus

Uudenmaan liitto on pyytänyt lausuntoja VISIO-kaavan luonnoksesta 8.5.2026 kello 14 mennessä. Kaavan aineisto löytyy verkkosivuilta:

<https://uudenmaanliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/maakuntakaavat/visiokaava/visio-kaavan-luonnos/>

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ottaa lausunnossaan kantaa erityisesti logistiikkaan ja pitkän matkan henkilöliikenteeseen sekä VISIO-kaavan läpileikkaavina näkökulmina oleviin ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen; turvallisuuteen, resilienssiin ja huoltovarmuuteen; hyväksyttävyyteen ja oikeudenmukaisuuteen sekä innovatiiviseen vihreään siirtymään.

HSL:n näkemyksen mukaan kaavaluonnoksen läpileikkaavat näkökulmat ovat erittäin tärkeitä ja ajankohtaisia. Kaikki mainitut teemat ovat mukana myös parhaillaan valmisteltavassa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Kaavaluonnoksen vaikutusten arviointi on tehty taiten ja siinä on keskitytty olennaisiin asioihin. HSL pitää ansiokkaana sitä, että ilmastovaikutuksia on tarkasteltu sekä hillinnän että sopeutumisen näkökulmasta.

HSL pitää logistiikan ja pitkän matkan henkilöliikenteen kaavaratkaisun perusteluja ja sisältöä hyvinä ja oikeansuuntaisina. On tärkeää, että suunnitelmien edistyttyä myös kaavamerkintöjen sijainteja pystytään täsmentämään ja oikeusvaikutuksia vahvistamaan. Samoin on tärkeää ottaa huomioon TEN-T-asetuksen sekä AFIR-asetuksen velvoitteet, jotka ohjaavat osaltaan myös Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelua.

Ehdotus

Hallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon.

Käsittely	Esittelijä muutti alkuperäistä esitystään siten, että lausuntoon lisättiin: "HSL kiittää, että kaupunki-ilmailu on huomioitu kaavassa. Tavara- ja henkilöliikenteen kaupunki-ilmailussa erityisen tärkeää on integroida ilmailu ja siihen liittyvä maankäyttö - kuten mahdolliset kaupunkikentät ja vertiportit - nykyiseen liikennejärjestelmään ja infrastruktuuriin."
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	Lausunto

Kansalaispaneelin julkilausuma ja hallituksen vastine

194/08.00.00.01/2025 MAL-suunnitelma 2027

Hallitus 07.05.2026 § 56

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Yksikön päällikkö Johanna Järvinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Osana Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laadintaa HSL järjesti tammi-maaliskuussa 2026 asukaspaneelin seudun asukkaille. Paneelissa hyödynnettiin ns. puntaroivan kansalaisosallistumisen menetelmiä, jotka perustuvat huolelliseen perehtymiseen, tasa-arvoiseen ja kunnioittavaan keskusteluun sekä vaihtoehtojen arviointiin tosiasioiden pohjalta. HSL sai Sitralta osarahoitusta paneelin järjestämiseen. Suomessa vastaavia paneeleja on käytetty päätöksenteon tukena kunta-, hyvinvointialue- ja ministeriötasolla.

Asukaspaneeli on yksi toimista, jolla HSL vastaa liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun kohdistuviin uusiin EU-tason vaatimuksiin. Tällä suunnittelukierroksella Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma on uuden EU-lainsäädännön myötä myös SUMP-suunnitelma (Sustainable Urban Mobility Plan), jonka takia muun muassa vuorovaikutusta eri sidosryhmien kanssa tulee lisätä suunnittelussa.

Asukaspaneelin kokoamiseksi lähetettiin kutsu 5 000:lle satunnaisesti valitulle seudun asukkaalle. Vapaaehtoisiksi ilmoittautuneista valittiin 35 henkilöä mukaan paneeliin niin, että paneeli vastasi mahdollisimman hyvin seudun väestöä pienoiskoossa. Loppuun asti paneelin työhön osallistui 21 henkilöä edustavasti eri puolilta Helsingin seutua.

Paneelin teemaksi valittiin liikenteen ilmastotoimet. Ne ovat yksi keskeinen osa valmisteltavan liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteitä. Paneelin tehtävänanto oli seuraava:

Miten henkilöliikenteen ilmastopäästöjen vähennystavoitteet voidaan saavuttaa oikeudenmukaisesti Helsingin seudulla, huomioiden

- toimien vaikuttavuus päästöihin
- toimien vaikutukset ihmisten elämään
- toimien kustannustehokkuus

Paneelin työskentelyn pohjaksi laadittiin ensin HSL:n asiantuntijatyönä tietopaketti erilaisista päästövähennystoimista ja niiden vaikuttavuudesta, tutkimustiedon pohjalta. Tietopaketti esiteltiin panelisteille, ja he saivat perehtyä siihen sekä itsenäisesti että asiantuntija-alustusten kautta. Tietopaketti ja paneelin työskentely keskittyi vain mahdollisiin toimenpiteisiin, joita voidaan toteuttaa seudullisella tasolla. Liikenteen verotus, päästökauppa ja vastaavat valtakunnallisen tai EU-tason poliittiset päätökset ja päästövähennystoimet jätettiin tarkastelun ulkopuolelle.

Tietopaketissa panelisteille selostettiin seuraavat toimenpiteet ja niiden vaikutukset perustuen aiempiin suunnitelmiin ja selvityksiin:

Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimet

- *Kimppakyydit ja kutsujoukkoliikenne haja-asutusalueilla*

- *Kävely- ja pyöräilyväylien parantaminen sekä kaupunkipyörät*
- *Joukkoliikenteen lipunhintojen alentaminen*
- *Nopeammat reitit ja lisää vuoroja joukkoliikenteeseen*
- *Uusien raideyhteyksien rakentaminen*
- *Asemien kehittäminen ja liityntäyhteyksien helpottaminen*

Henkilöautoliikenteen toimet

- *Tiemaksujen käyttöönotto suuremmilla tai pienemmillä maksuilla*
- *Helsingin ydinkeskustan ympäristövyöhyke*
- *Maksullisten pysäköintialueiden laajentaminen ja maksujen korotukset*
- *Ajonopeuksien alentaminen*
- *Työmatkaliikenteen ja työpaikkapysäköinnin muutokset*

Varsinaisessa paneelityöskentelyssä osallistujien tehtävänä oli keskustellen löytää yhteinen näkemys sellaisista päästövähennystoimista, joilla päästäisiin asetettuihin päästövähennystavoitteisiin, huomioiden niiden oikeudenmukaisuus eri näkökulmista ja kuinka kustannustehokkaita toimet ovat julkishallinnolle. Käytännössä panelistit rakensivat erilaisia toimenpidepaketteja, jotka täyttäisivät asetetun päästötavoitteen, eivät olisi liian kalliita ja olisivat mahdollisimman oikeudenmukaisia seudun eri asukkaille. Oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi paneeli pohti ja kirjasi toimenpiteille haittojen lievennyskeinoja, joita tulisi huomioida niiden mahdollisessa toimeenpanossa.

Paneelin päästövähennystavoite perustui Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmassa esitettyyn tarpeeseen kuntien päästövähennyksille henkilöliikenteen osalta (tavoitteesta on vähennetty valtakunnalliset ja EU-tason toimenpiteet sekä jo nykyisillä päätöksillä saavutettavat päästövähennykset). Tämä tarkoittaa noin 125 000–180 000 hiilidioksiditonin vuotuista vähennystä vuonna 2040 verrattuna vuoden 2005 tasoon. Paneelin työskentelyn vähimmäistavoitteeksi otettiin hieman pienempi taso eli 100 000 CO₂ t vähennys vuodessa.

Kokonaisuudessaan paneeli sisälsi kaksi työpajaa HSL:n tiloissa Pasilassa, kolme Teams-tilaisuutta sekä verkon kautta toteutetun yksilötehtävän. Kaikki tilaisuudet ajoittuvat tammi-maaliskuulle 2026. Paneelin työskentelyn lopputuloksena paneeli laati julkilausuman, johon on listattu paneelin valitsemat toimenpiteet, toimenpidevalintojen perustelut ja valittujen toimenpiteiden haittojen lievennyskeinot. Julkilausumaan paneeli valitsi seuraavat päästövähennystoimenpiteet:

Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimet

- *Kimppakyydit ja kutsujoukkoliikenne haja-asutusalueilla*
- *Kävely- ja pyöräilyväylien parantaminen sekä kaupunkipyörät*
- *Joukkoliikenteen lipunhintojen alentaminen*

Henkilöautoliikenteen toimet

- *Tiemaksujen käyttöönotto pienemmillä maksuilla*
- *Helsingin ydinkeskustan ympäristövyöhyke*
- *Maksullisten pysäköintialueiden laajentaminen ja maksujen korotukset*
- *Ajonopeuksien alentaminen*

Julkkilausumaan valitut toimenpiteet ylittävät selvästi paneelille asetetun päästötavoitteen (100 000 CO₂ t). Kokonaisuutena toimenpiteet voivat olla julkishallinnolle kustannusneutraaleja, sillä osa toimenpiteistä tuo tuloja. Julkkilausuman teksti perusteluineen ja lievennystoimineen on koottu suoraan

paneelin keskusteluista, ja paneeli on äänestänyt toimenpiteet ja perustelut osaksi julkilausumaa. Paneelin 21 osallistujasta julkilausuman allekirjoitti 20 henkilöä. Yksi panelisti jätti eriävän mielipiteen.

Osana julkilausuman käsittelyä eri yhteistyöryhmissä ja päätöksentekokanavissa HSL laatii ja HSL:n hallitus käsittelee ja antaa vastineen julkilausumalle. Ennen HSL:n hallituksen käsittelyä julkilausuma ja vastine on käsitelty Helsingin seudun liikennejärjestelmäryhmässä 10.4. ja HLJ-toimikunnassa 24.4. HSL:n hallituksen käsittelyn jälkeen sekä julkilausuma että sen vastine julkaistaan HSL:n tiedotteella toukokuussa 2026.

Julkilausumaa ja muuta paneelityöskentelystä saatua tietoa hyödynnetään yhtenä aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteiden valmistelussa. Lisäksi paneelityöskentelyyn suunniteltua päästövähennystoimenpidevertailua hyödynnetään myös muissa yhteyksissä, esimerkiksi työpajoissa virkakunnalle ja päättäjille.

Ehdotus

Hallitus päättää antaa liitteenä olevan vastineen kansalaispaneelin julkilausumaan.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Asiakaspaneelin julkilausuma
HSL:n vastine asiakaspaneelin julkilausumaan

Oikaisuvaatimus hallinto-tulosalueen johtajan päätöksestä 15.04.2026 § 2 (auto huoltoleasing-sopimuksella), kuntalainen 1

115/02.08.00/2026 Auto huoltoleasing-sopimuksella

Hallitus 07.05.2026 § 57

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Tutkittavaksi ottaminen ja esitetyt vaatimukset

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen sekä kunnan jäsen. Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen sekä kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

██████████ on HSL:n jäsenkunnan jäsen. ██████████ on tehnyt Hallinto-tulosalueen johtajan hankintapäätöksestä 15.4.2026 § 2 oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut HSL:n kirjaamoon 24.4.2026. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja otetaan näin ollen tutkittavaksi.

Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperusteella. ██████████ vaatii oikaisuvaatimuksessaan, että leasing-auton hankintapäätös kumotaan ja jatkossa tuetaan joukkoliikenteen käyttöä HSL:n arvojen mukaisesti myös työtehtävissä. ██████████ vetoaa HSL:n säästötoimenpiteisiin ja haluaa tarkemman selvityksen siitä, mihin hankittua leasing-autoa jatkossa käytettäisiin. Oikaisuvaatimuksen sisällön perusteella ██████████ on katsottava vaativan oikaisua tarkoituksenmukaisuusperusteella, joten päätöksen lainmukaisuuteen ei ole tarpeen ottaa kantaa.

Leasing-auton hankinnan tarve

Organisaation tarpeisiin on kilpailutettu yksi yhteiskäyttöinen sähköauto. Aiemmin yhteiskäyttöautoja on ollut kolme, mutta niiden määrä vähennetään yhteen vähäisen käytön takia.

HSL:n resurssiautoa käytetään erityisesti Liikenne-tulosalueen operatiivisessa yksikössä. Operatiivinen yksikkö vastaa liikenteen häiriönhallinnasta, operatiivisesta turvallisuudesta, joukkoliikenteen poikkeusjärjestelyistä tapahtumien ja työmaiden aikana, kuljettajakoulutuksesta, bussiliikenteen infrayhteistyöstä infranhaltijoiden ja liikennöitsijöiden kanssa sekä joukkoliikennerekisteri JORE:n päivittämisestä infran osalta. Näihin liittyen syntyy tarvetta omalla autolla tehtäviin maastokäynteihin erityisesti seuraavissa tapauksissa.

Käynnit kuljettajatiloiissa

HSL-alueella on yli 100 kuljettajatilaa. Kuljettajatiloiissa on tarpeen käydä mm. uusimassa tilojen palautejärjestelmään liittyviä tarroja sekä tarkkailemassa tilojen kuntoa tai käyttöastetta esimerkiksi kuljettajilta saadun palautteen perusteella.

Kuljettajajiloja sijaitsee keskeisten solmupisteiden lisäksi linjojen päätepysäkeillä, kaukaisimmat 1–1,5 tunnin joukkoliikennematkan päästä toimistolta.

Maastokäynnit, mm. työmaakäynnit ja infraan liittyvät inventoinnit

Yksittäisiä infrakäyntejä tehdään mm. kohteisiin, joista on tullut paljon palautetta liikennöitsijöiltä, kun tarvitaan ongelmakuvaukseen tarkempaa tietoa ennen infranhaltijan puoleen kääntymistä.

Maastokäyntejä suoritetaan satunnaisesti myös yöaikaan. Tällaisia ovat esimerkiksi koeajot, joita ei voida liikenneturvallisuussyistä suorittaa päiväsaikaan, sekä turvallisuusinventoinnit. Autoa tarvitaan myös varikkokäynteihin varikkopäivien yhteydessä, jolloin varikoille kuljetetaan ihmisten lisäksi tavaraa.

Käyttämällä autoa siirtyminen kohteiden välillä on joukkoliikennettä huomattavasti nopeampaa ja yhteen matkaa voi helpommin yhdistellä useita käyntikohteita. Joukkoliikenteen käyttämisessä maastokäynneillä lisäaika ei synny pelkästään matka-ajan kasvusta, vaan myös aikatauluriippuvaisuudesta joukkoliikenteen aikatauluihin. Kohteessa käynti ei välttämättä vaadi pitkää aikaa, mutta seuraava vuoro saattaa tulla esimerkiksi tunnin päästä. Aikatauluriippuvuus edellyttää, että matka tulee myös suunnitella etukäteen huomattavasti tarkemmin kuin autolla kuljettaessa, mikä lisää matkan valmisteluun kuluva aikaa.

Osa matkoista hoidetaan tällä hetkellä omakustanteisesti omalla autolla esimerkiksi töihin siirtymisen yhteydessä. Mikäli talon autosta luovutaan, osa matkoista muuttuisi kululaskulla laskutettavaksi. Tämä synnyttää sekä lisää kustannuksia että kuluttaa sekä asiantuntijoiden että esihenkilön työaikaa, kun matkat pitää ensin hyväksyttää esihenkilöltä ja sitten raportoida kululaskuina.

Matkalippujen tarkastus

Myös matkalippujen tarkastajat tarvitsevat toisinaan henkilöautoa virkatehtäviensä suorittamiseen. Matkalippujen tarkastuksia tehdään säännöllisesti myöhäisiin kellonaikoihin ja yöaikaan, jolloin etenkin kauempina oleville linjoilla on käytännössä mahdotonta päästä julkisilla joukkoliikennevälineillä.

Johtopäätös

HSL:llä on käytössään yksi yhteiskäyttöinen sähköauto. Hankinnan arvo 50 000 euroa on laskettu viideltä vuodelta optiot huomioiden, jolloin hankinnan vuosittainen arvo on n. 10 000 euroa. Hankinnan aiheuttamaa kustannusta ei ole pidettävä liiallisena, kun otetaan huomioon edellä selostetut tarpeet ja tehokkuusnäkökohdat. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, jotka antaisivat aihetta päätöksen oikaisemiseen.

Ehdotus

Hallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen yllä selostetuin perustein.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1. Hallinto-tulosalueen johtajan viranhaltijapäätös § 2/2026 Auto huoltoleasing-sopimuksella (pienhankinta)

2. Oikaisuvaatimus hankintapäätöksestä 115/02.08.00/2026 Auto huoltoleasingsopimuksella (saatavilla kirjaamosta)

Oikaisuvaatimus hallinto-tulosalueen johtajan päätöksestä 15.04.2026 § 2 (auto huoltoleasing-sopimuksella), kuntalainen 2

115/02.08.00/2026 Auto huoltoleasing-sopimuksella

Hallitus 07.05.2026 § 58

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Tutkittavaksi ottaminen ja esitetyt vaatimukset

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen sekä kunnan jäsen. Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen sekä kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannosta.

██████████ on HSL:n jäsenkunnan jäsen. ██████████ on tehnyt hallintotulosalueen johtajan hankintapäätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut HSL:n kirjaamoon 30.4.2026. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja otetaan näin ollen tutkittavaksi.

██████████ vaatii päätöksen kumoamista sillä perusteella, että päätöksen valmistelu ja perustelut ovat olleet puutteelliset eikä päätöksestä ilmene, mihin käyttöön auto tosiasiaassa hankitaan. Lisäksi ██████████ kyseenalaistaa hankintapäätöksessä olevan auton painon ja ilmoitetut tekniset tiedot.

Leasing-auton hankinnan tarve

HSL:n resurssiautoa käytetään erityisesti Liikenne-tulosalueen operatiivisessa yksikössä. Operatiivinen yksikkö vastaa liikenteen häiriönhallinnasta, operatiivisesta turvallisuudesta, joukkoliikenteen poikkeusjärjestelyistä tapahtumien ja työmaiden aikana, kuljettajakoulutuksesta, bussiliikenteen infrayhteistyöstä infranhaltijoiden ja liikennöitsijöiden kanssa sekä joukkoliikennerekisteri JORE:n päivittämisestä infran osalta. Näihin liittyen syntyy tarvetta omalla autolla tehtäviin maastokäynteihin erityisesti seuraavissa tapauksissa.

Käynnit kuljettajajaloissa

HSL-alueella on yli 100 kuljettajajalaa. Kuljettajajaloissa on tarpeen käydä mm. uusimassa tilojen palautejärjestelmään liittyviä tarroja sekä tarkkailemassa tilojen kuntoa tai käyttöastetta esimerkiksi kuljettajilta saadun palautteen perusteella. Kuljettajajaloja sijaitsee keskeisten solmupisteiden lisäksi linjojen päätepysäkeillä, kaukaisimmat 1–1,5 tunnin joukkoliikennematkan päästä toimistolta.

Maastokäynnit, mm. työmaakäynnit ja infraan liittyvät inventoinnit

Yksittäisiä infrakäyntejä tehdään mm. kohteisiin, joista on tullut paljon palautetta liikennöitsijöiltä, kun tarvitaan ongelmakuvaukseen tarkempaa tietoa ennen infranhaltijan puoleen kääntymistä.

Maastokäyntejä suoritetaan satunnaisesti myös yöaikaan. Tällaisia ovat esimerkiksi koeajot, joita ei voida liikenneturvallisuussyistä suorittaa päiväsaikaan, sekä turvallisuusinventoinnit. Autoa tarvitaan myös varikkokäynteihin varikkopäivien yhteydessä, jolloin varikoille kuljetetaan ihmisten lisäksi tavaraa.

Käyttämällä autoa siirtyminen kohteiden välillä on joukkoliikennettä huomattavasti nopeampaa ja yhteen matkaa voi helpommin yhdistellä useita käyntikohteita. Joukkoliikenteen käyttämisessä maastokäynneillä lisäaika ei synny pelkästään matka-ajan kasvusta, vaan myös aikatauluriippuvaisuudesta joukkoliikenteen aikatauluihin. Kohteessa käynti ei välttämättä vaadi pitkää aikaa, mutta seuraava vuoro saattaa tulla esimerkiksi tunnin päästä. Aikatauluriippuvuus edellyttää, että matka tulee myös suunnitella etukäteen huomattavasti tarkemmin kuin autolla kuljettaessa, mikä lisää matkan valmisteluun kuluva aikaa.

Osa matkoista hoidetaan tällä hetkellä omakustanteisesti omalla autolla esimerkiksi töihin siirtymisen yhteydessä. Mikäli talon autosta luovutaan, osa matkoista muuttuisi kululaskulla laskutettavaksi. Tämä synnyttää sekä lisää kustannuksia että kuluttaa sekä asiantuntijoiden että esihenkilön työaikaa, kun matkat pitää ensin hyväksyttää esihenkilöltä ja sitten raportoida kululaskuina.

Matkalippujen tarkastus

Myös matkalippujen tarkastajat tarvitsevat toisinaan henkilöautoa virkatehtäviensä suorittamiseen. Matkalippujen tarkastuksia tehdään säännöllisesti myöhäisiin kellonaikoihin ja yöaikaan, jolloin etenkin kauempina oleville linjoilla on käytännössä mahdotonta päästä julkisilla joukkoliikennevälineillä.

Hankinnan arvon ilmoittaminen ja päätöksen oikeasuhtaisuus

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan hankinnan kustannuksista ei ole selostettu riittävästi. Hankinnan arvo on ilmoitettu siten, kun se hankintapäätöksissä vakiintuneesti ilmoitetaan. Julkisessa hankinnan arvon ilmoittamisessa käytetään säännönmukaisesti ennakoitua arvoa, joka on suurin maksettava kokonaiskorvaus ilman arvonlisäveroa. Arvo ilmoitetaan koko sopimusajalta mahdolliset optiot mukaanluettuina. Päätöksestä ilmenee sopimuskauden pituus (36 kuukautta eli kolme vuotta) ja optioiden määrä (kaksi yhden vuoden mittaista optiota).

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on katsottu, että päätös on ns. hallinnon suhteellisuusperiaatteen vastainen. HSL:llä on ollut aikaisempina vuosina käytössään useita henkilöautoja. Pääasialliset käyttäjät ovat olleet operatiivisen yksikön liikennetarkastajat, mutta autot ovat olleet koko HSL:n henkilöstön käytettävissä resurssiautoina. Koska vuotuinen käyttö on jäänyt verrattain vähäiseksi, autojen määrä on päädytty supistamaan yhteen. Nyt hankittava isompi auto mahdollistaa sekä tarvikkeiden että viiden aikuisen henkilön kuljettamisen yhtäaikaaisesti. Autoa joudutaan käyttämään erilaisissa maasto-olosuhteissa sekä sääolosuhteissa, mikä on myös otettava huomioon sopivaa automallia valittaessa, jotta maastokäynnit voidaan suorittaa turvallisesti.

Johtopäätös

Hankintapäätöksessä oleva sähkökäyttöinen henkilöauto on energiaystävällisin, kustannustehokkain ja tarkoituksenmukaisin vaihtoehto edellä mainitut tarpeet huomioiden. Päätös ei ole hallinnon suhteellisuusperiaatteen vastainen ja se on

perusteltu riittävästi. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, jotka antaisivat aihetta päätöksen oikaisemiseen.

Ehdotus

Hallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen yllä selostetuin perustein.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite

1. Hallinto-tulosalueen johtajan viranhaltijapäätös § 2/2026 Auto huoltoleasing-sopimuksella (pienhankinta)
2. Oikaisuvaatimus hankintapäätöksestä 115/02.08.00/2026 Auto huoltoleasing-sopimuksella (saatavilla kirjaamosta)

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus 07.05.2026 § 59

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 13.–30.4.2026.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 07.05.2026 § 60

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Lausunto Keimolan Ruutulipun päiväkodin asemakaavaehdotuksesta
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloitteeseen bussilinja 81 päätepysäkin siirtämisestä Raide-Jokerin pysäkin tuntumaan
- Lausunto Kielotie 7 asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Tuomarila-seuran ja Keski-Espoo-seuran yhteinen vetoamus HSL:n päättäjille Tuomarilan aseman aukipitämiseen tai syöttöliikenteen järjestämiseen lähimmille asemille

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Lausunto Keimolan Ruutulipun päiväkodin asemakaavaehdotuksesta (201/10.02.03/2025)
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloitteeseen bussilinja 81 päätepysäkin siirtämisestä Raide-Jokerin pysäkin tuntumaan (35/00.02.03/2026)
Lausunto Kielotie 7 asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (67/10.02.03/2026)
Tuomarila-seuran ja Keski-Espoo-seuran yhteinen vetoamus HSL:n päättäjille Tuomarilan aseman aukipitämiseen tai syöttöliikenteen järjestämiseen lähimmille asemille (126/00.02.03/2026)

Seuraava kokous

Hallitus 07.05.2026 § 61

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Ehdotus Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 26.5.2026 klo 9.30. Kokous pidetään läsnäkokouksena. Seuraava iltakoulu on tiistaina 19.5.2026 klo 16.00 alkaen. Kokous pidetään läsnäkokouksena. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 49, § 50, § 54, § 55, § 56, § 59, § 60, § 61

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 51, § 53

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon:

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 52

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Irtisanomista koskevan päätöksen osalta oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa irtisanomisajan päättymisestä. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon:

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 57, § 58

Kunnallisvalitusosoitus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä kunnan jäsen. Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta. (Kuntalaki 135 § 1 ja 2 momentti)

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu taho. (Kuntalaki 135 § 3 momentti)

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muutoin lainvastainen. (Kuntalaki 135 § 2 momentti)

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (Kuntalaki 138 §) Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti tai,
- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot; jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava

4. valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
5. sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*); valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. mahdollisen asiamiehen on valtakirja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:n mukaisesti.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle:

Hallintotuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42079
Virastoaika: ma–pe 8.00–16.15

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 310 euroa.